

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De institutione circuncisionis & de causa. H. I. K

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

medium contra peccatum, quod nunc baptismus præstat. Vnde Aug. Ex quo instituta est circumcisio in populo Dei, quæ erat tunc signaculum iustitiæ fidei, ad purgationem volebat magnis & parvulis originalis veterisq; peccati: sicut baptismus ex illo valere cœpit ad innouationem hominis, ex quo institutus est. Item Bed. Idem salutiferæ curationis auxilium circumcisio in lege contra originalis peccati vulnus agebat, quod baptismus agere reuelatæ gratiæ tēpore cōsuevit, excepto, quod regni cœlestis ianuam nondum intrare poterant: tamen in sinu Abrahæ post mortem requie beata consolati, supernæ pacis ingressum spe felici expectabant. His aperte traditur, per circumcisionem ex quo instituta fuit, remissionem peccati originalis & actualis parvulis & maioribus à Deo præstitam, sicut nunc per baptismum datur.

De viris qui fuerunt ante circumcisionem, & de foeminis quæ fuerunt ante & post. H

Quæritur autem de viris, qui fuerunt ante circumcisionem, & de foeminis, quæ fuerunt ante & post, quod remedium contra peccatū habuerunt? Quidam dicunt sacrificia & oblationes eis valuisse ad remissionē peccati. Sed melius est dicere, illos qui de Abraham prodierunt, per circumcisionem iustificatos: mulieres vero per fidē & operationē bonam, vel suam si adultæ erant, vel parentum si paruulæ. Eos verò qui fuerunt ante circumcisionē, paruulos in fide parentum, parentes verè per virtutem sacrificiorum, scil. quam intelligebāt spiritualiter in illis sacrificiis, iustificatos. Vnde Greg. Quod apud nos valet aqua baptismi, hoc cœgit apud veteres vel p̄ paruulis sola fides, vel pro maiorib. virtus sacrificii, vel pro his qui ex Abrahæ stirpe prodierunt, mysterium circumcisionis.

De institutione & causa circumcisionis. H

Hic dicendum est, in quo instituta fuerit circumcisio, &

Aug. lib. 3. c.
11. de nuptijs
& con.

Beda hom.
11. hiemali
de sanctis,
quæ est in
die circum-
cisionis de
Euangelio,
Luc. 5. Cum
consummati
sunt dies o-
cto.

Greg. lib. 4.
moral. 15. ex-
positionis c.
2. ad illud
Iob. 3. Dies
ille vertatur
in tenebras.

*Gen. 17. c**Ioan. 5. d**Quare data
fuit circum-**Gen. 2. d**Gen. 17. c &
d 10. e &
habetur 15.
q. 1. para-
graphis ita.**Psal. 21.*

fi, & quare, & cur mutata per baptismum. Abraham primus mandatum circumcisionis habuit ad probationem obedientie: nec ei soli precepta fuit circumcisio, sed semini eius, i. omnibus Hebræis: quæ fiebat secundum legem octavo die lapideo cultro in carne preputii. Data a fuit circumcisio pluribus de causis, scilicet ut per obedientiam mandati Abraham placeret Deo, cui per prevaricationem Adam displicerat. Data etiam fuit in signum magnæ fidei Abrahamæ, qui credidit se habiturum filium, in quo fieret benedictio omnium. Deinde ut hoc signo à cæteris nationibus discerneretur populus ille, in carne vero preputii ideo iussa est fieri circumcisio, quia in remedium instituta est originalis peccati, quod à parentibus trahimus per concupiscentiam carnis, quæ in parte illa magis dominatur: & quia in parte illa culpam inobedientie primus homo sensit, decuit ut ibi signum obedientie acciperet.

Quare die octavo & petriño cultro.

Fiebat autem octava die petriño cultro, quia & in resurrectione communi & octava ætate futura per petram Christum omnis ab electis abscindetur corruptio: & per Christi resurrectionem octava die factam, circumciditur à peccatis anima cuiusque in eum credentis: dux ergo res sunt illius sacramenti.

Quare in baptismum fit mutata circumcisio.

Ideo autem mutata est circumcisio per baptismum, quia sacramentum baptismi cõmunius est & perfectius: quia pleniori gratia accumulatum. Ibi enim peccata solum dimittebantur, sed nec gratia ad benè operandum adiutrix, nec virtutum possessio vel augmentum ibi prestabatur, ut in baptismo, ubi nõ tantummodo abolerentur peccata, sed etiã gratia adiutrix cõfertur, & virtutes augentur. Vnde aqua refectiois dicitur, quia aridos fecundat, etiã fructificantes ampliori ubertate donat. Quia quantum-

cumcunque per fidem & charitatem ante habitam, aliquis iustus ad baptismum accedit, vberioribus recipit gratiam, sed non ita in circumcissione. Vnde Abrahæ per fidem iam iustificato signaculum tantum fuit, nihil ei intus contulit.

Rom. 6.

De paruulis defunctis ante diem octauum. I

Si verò quæritur de paruulis, qui ante diem octauum moriebantur, antequam fiebat circumcissio ex lege, vtrum saluarentur vel non? Idem potest responderi quod sentitur de paruulis ante baptismum defunctis: quos perire constat. Vnde Beda, qui nunc per Evangelium suum terribiliter & salubriter clamat. Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spir. S. non intrabit in regnum Dei: ipse dudum clamabat per suam legem. Masculis cuius præputii caro circumcisa non fuerit, anima illa peribit de populo suo: quia pactum meum irritum fecit. Fortè tamen sub lege ingruente necessitate mortis ante octauum diem circumcidèbat sine peccato filios, sicut modo fit in Ecclesia de baptismo.

Hic non tenetur.

Bed. hom. ii. de sanctis hiemalib. in die circumcissionis Domini ad pr.

DE SACRAMENTIS NOVÆ LEGIS.

DISTINCT. II.

A

Iam ad sacramenta nouæ legis accedamus: quæ sunt Baptismus, Confirmatio, Panis benedictio, id est, Eucharistia, Pœnitentia, Vnctio extrema, Ordo, Coniugium. Quorum alia remedium contra peccatum præbent, & gratiam adiutricem conferunt vt baptismus: alia remedium tantum sunt, vt coniugium, alia gratia & virtute nos fulciunt, vt Eucharistia & Ordo.

De sacramentis in speciali.

Hic non tenetur.

Quare mox post hominis casum non fuerint instituta. B

Si vero quæritur. Quare non fuerint hæc sacramenta instituta mox post hominis lapsum, cum in his sit iustitia & salus? Dicimus non ante aduentum Christi qui gratiam attulit, gratiæ sacramenta fuisse danda: quæ ex ipsius morte & passione virtutem sortita sunt. Christus autem venire non

luit,